

1. Nyelvtudományi alapkutatások

Elméleti nyelvészeti kutatások

- *Az Átfogó magyar nyelvtan* projektum folytatása, a fejezetek szerint. Forrás: költségvetés, OTKA NK 100804
- *A nyelvi alrendszerek munkamegosztása a kvantorhatókör kifejezésében*: a nyelvi alrendszerek interakciójának vizsgálata folytatódik prozódiai és pszicholingvisztikai kísérletes módszerekkel, valamint munkamegosztásuk elméleti modellezése a hatóköri jelenségek területén. Forrás: MTA Lendület LP2011-013, OTKA NF 84217, OTKA PD 101050
- *A nyelvi variáció vizsgálata a magyarban*: a fonetika-fonológia és a fonológia-alaktan határterületeken megjelenő ingadozás, variáció, fokozatosság, valamint ezek megjósolhatóságának vizsgálata. Forrás: OTKA K 104897, költségvetés.
- *Fonológiai és morfológiai kutatások*: a palatális magyar mássalhangzók fonológiai problémáinak kutatása; angol szótagszerkezeti jelenségek elemzése CV fonológiai keretben; a fonetika-fonológia interfész modellezése a zöngésségi hasonulás vizsgálatán keresztül. Forrás: költségvetés.
- *Szemantikai és pragmatikai kutatások*: A magyar nyelv nem-kijelentő mondatfajtái tulajdonságainak és az információs szerkezet szintaktikai kódolásának kutatása; az *EuroGr@mm* projekt keretében korpuszvizsgálatokon alapuló kontrasztív kutatások. A tajvani nyelvi udvariassági rendszer kutatásának folytatása, az interkulturális rituálék új elméletének megalapozása. Forrás: költségvetés, Chiang Ching-kuo Foundation.
- *Szintaxiselméleti és morfoszintaktikai kutatások*: Egy angol nyelvű magyar nyelvtan elkészítése. A magyar morfológia egy általános tanulságokat hordozó problémájáról cikk megjelentetése rangos nemzetközi folyóiratban. A magyar produktív igei morfoszintaxis átfogó elemzésének folytatása. Az egzisztenciális olvasatú általános alanyok strukturális és szemantikai elemzése. Forrás: költségvetés.

Finnugor nyelvészeti kutatások

- *Hanti dialektológiai vizsgálatok*: a hanti nyelvi kontinuum kutatásának folytatása, hanti–oroszl nyelvi kapcsolatok vizsgálata a szövegtan és a pragmatika területén. A tisztátalanságra vonatkozó nyelvi tabu vizsgálatának folytatása a színjai hantik körében. Forrás: költségvetés, OTKA PD 83284.
- *Szintaktikai kutatások*: részvétel a *The Typology of Uralic Essive* nemzetközi kutatócsoportban a tundrai nyenyec elemzésével; e nyelv kérdőszavas kérdéseinek szintaktikai vizsgálata. Az udmurt nyelv neutrális szórendi tulajdonságait vizsgáló kutatás folytatása. Forrás: költségvetés.
- *Fonológiai kutatások*: a hanti szótagtipológia leírásának folytatása, további tipológiai vizsgálatok az uráli nyelvek fonológiai jelenségei körében. Forrás: költségvetés.
- *Szociolingvisztikai kutatások*: a komi-permják kétnyelvűségi elemzés folytatása; az identitás kutatása a Dugyinkában élő őslakosok körében, a kutatás kiterjesztése a *Kisebbségi nyelvek az urbanizáció folyamatában* címmel. A finn-számi nyelvcserre longitudinális vizsgálatának folytatása. Forrás: OTKA PD 104612, költségvetés.

Nyelvtörténeti kutatások

- *A Magyar generatív történeti szintaxis* projektum lezárása (magyar kötet kiadása; angol nyelvű kötet összeállítása – Oxford U.P.), új OTKA-pályázat benyújtása a folytatásra.
- Morfológiailag elemzett nyelvtörténeti korpusz a magánéleti nyelvhasználat köréből: a munkálatok folytatása. Forrás: OTKA K 81189.
- *Indoeurópai nyelvészet*: tanulmány sorozat a késő-hettita államok etnikai viszonyairól. Forrás: TÜBITAK Research Fellowship (Törökország).

- A korai terepmunka-kutatások elemzésének folytatása, a nyelvtörténet és az ideológia összefüggéseinek elemzése. Forrás: költségvetés.

2. Nyelvtudományi alkalmazott kutatások

Kísérletes nyelvészeti kutatások

- *A nyelvi képesség és a hozzá társuló más kognitív képességek kísérletes vizsgálata:* Rekurzív lexikai műveletek vizsgálata ép és afáziás személyeknél. A befolyásoló tényezők megállapítása egészséges felnőtt és afáziás populációkban. Nyelvi teljesítmény és emlékezeti rendszerek összefüggései a nyelvfejlődési zavart mutató és tipikus fejlődésű gyerekeknél és felnőtteknél. Szemmozgás-követéses vizsgálatok megkezdése. Forrás: költségvetés.
- *Kreativitás a magyarországi jelnyelvben:* a szintaxis és a lexikon alapelveinek interakciónak leírásának megkezdése. Forrás: költségvetés, MTA Infrastrukt. E-457/3/2012.
- *A nyelvi rekurzió és a rekurzív logikájú tudatelméleti következtetések szétválásainak leírása* Alzheimer-kórban. Spontánbeszéd-analízisen alapuló diagnosztika kialakítása enyhe kognitív zavarban és korai Alzheimer-kórban. Forrás: Bolyai János Kutatási Ösztöndíj.
- *A nyelvfejlődési zavart mutató* gyerekek magyar nyelvi profiljának leírása. A magyar nyelvi tünetek alapján a specifikus nyelvfejlődési zavar elméleteinek értékelése. A nyelvi fejlettséget több szinten felmérő vizsgálóeljárás, a *Clinical Evaluation of Language Fundamentals* (CELF-4) adaptációja a magyarra, az adaptált eljárás kis mintás bemérése. Forrás: költségvetés.

Két- és többnyelvűségi vizsgálatok

- *A nyelvi másság dimenziói:* a kutatás újabb kutatópontokra való kiterjesztése, az *Identitás* című projektumban 11 videointerjú készítése, lejegyzése és elemzése. A *Language Rich Europe* uniós projekt utolsó fázisa feladatainak elvégzése, a *Variabilitás és változás: a nyelvcsere vizsgálata látszólagos és valóságos időben* című OTKA-projektum lezárása. Forrás: OTKA K 81574, *Lifelong Learning Programme/DG EAC/41/09*.
- Megkezdődik *a magyar jelnyelv sztenderdizációs folyamatába* illeszkedő országos terepmunka, diskurzusfelvétel, korpuszpépítés. Forrás: költségvetés, MTA Infrastr. E-457/3/2012.
- *Nyelvideológiai kutatások* indítása a kétnyelvűség, a magyar nyelv veszélyeztetettsége és az angol nyelv szerepe témakörökben. A magyarországi nemzetiségek nyelvcsere-vizsgálata, bevándorló közösségek kétnyelvűségének leírása. Nyelvi jogi vizsgálatok Magyarországon és a Kárpát-medencében, valamint az Európai unió más régióiban. Forrás: 530895-LLP-2012-NL-KA2-KA2NW, EACEA, költségvetés, *Identitás* FOG-FOF-10.
- *Cigány nyelvészeti kutatások:* Terepmunka roma közösségekben: a beszélői ideológiák és a társadalmi nem a roma közösségekben: adatfelvétel és -értelmezés. A cigány közösségek nyelvhasználata, a cigány gyermekek iskolai hátrányos helyzetének nyelvi gyökerei. Forrás: OTKA PD 10172, költségvetés.
- Az MTA – Román Tudományos Akadémia csereprogramjainak keretében *A budapesti román diaszpóra szocio-kulturális vizsgálata és Az aromán kolónia Magyarországon és Romániában* című kutatások. Forrás: OTKA K 81574, MTA csereprogram.

Fonetikai kutatások

- *A beszédhangok és beszédhang-sorozatok akusztikai-fonetikai jellemzőinek kutatása;* a beszélőfelismerés sajátosságainak, a topikváltás azonosításának, valamint a

megakadásjelenségek és a diskurzusjelölők jellemzőinek elemzése narratívákban és társalgásokban. Forrás: költségvetés.

- A beszédtervezési diszharmonia megjelenési formáinak és az önellenőrzés fonetikai jellemzőinek, valamint a megakadásjelenségek beszélőspecifikus sajátosságainak a kutatása, a vizsgálatok kiterjesztése az anyanyelv-elsajátítás időszakára. Forrás: költségvetés, Montana-szerződés.

Lexikológiai-lexikográfiai munkálatok

- *Nagyszótár*: az 5. (C–de) kötet szerkesztésének, szaklektorálásának, a címszavak morfológiai kódolásának lezárása, a kötet kiadása. A *di–dzs* betűs szócikkek szerkesztése és főszerkesztése, az *e* és *é* betűs szócikkek írása és a címszólista összeállítása. Forrás: költségvetés.
- *Új magyar etimológiai szótár*: a szakirodalom feltárása; a szótörténeti részek további felülvizsgálata; az etimológiai részek fordításának befejezése első változatban; az új címszók szótörténeti és etimológiai részeinek összeállítása. Forrás: OTKA K 83540, költségvetés

Alkalmazott nyelvészeti kutatások

- A nyelvművelés, helyesírás, stilisztika, retorika, névtan egyes kérdéseinek kutatása. A helyesírási kodifikáció problémái. Forrás: költségvetés.
- A nyelvi tanácsadói tevékenységi körök működtetése és technológiai fejlesztése. Részvétel a kora tavasszal megnyíló helyesiras.hu portál tesztelésében és működtetésében: a közönség visszajelzései alapján a működés tökéletesítése az év folyamán jelentős munkát kíván. Forrás: költségvetés.
- A Magyar Óvodai Nyelvi Korpuszhoz a morfológiai elemző kidolgozása, tesztelése. A korpuszon folyó gyermeknyelvi vizsgálatok megkezdése morfológiai és diskurzusszinten. Forrás: költségvetés.
- A BUSZI-3 és BUSZI-4 feldolgozási lehetőségeinek feltérképezése, a lejegyzés automatizált formájának tesztelése, összevetése a kézi lejegyzéssel. Forrás: költségvetés.

3. Nyelvtudományi innováció és fejlesztés

Nyelvtechnológiai fejlesztések

- A *CESAR* projekt lezárása. A Magyar Nemzeti Szövegtár kibővített és átdolgozott változatának közzététele a hozzá tartozó kezelőfelülettel együtt. Származtatott nyelvi erőforrások előállítás. Forrás: CESAR.
- Az *ECOINNO* pályázat beindítása és időarányos teljesítése. Forrás: ECOINNO.
- A *Magyar Generatív Történeti Szintaxis* adatbázisának véglegesítése. Elkészül a projekt honlapja, mely elérhetővé teszi az összes eddig feldolgozott szöveget azok leírásával együtt. A további bővítéshez új OTKA pályázat benyújtása. Forrás: OTKA.
- Az új Braille-rövidírást létrehozó automatikus módszer feltételrendszerének véglegesítése és az algoritmus kidolgozása, majd az új rendszer vakok segítségével végzett tesztelése. Forrás: költségvetés.
- Számítógépes nyelvészeti támogatás nyújtása nyelvészeti kutatásokhoz. Informatikai támogatás számítógépes nyelvészeti munkálatokhoz, intézeti kutatási projektekhez. Forrás: költségvetés.
- Az *Utónév portál* megtervezése és megvalósításának megkezdése. Forrás: költségvetés.

Beszédtechnológiai fejlesztések

- A *BEA* spontánbeszéd-adatbázis fejlesztése és bővítése, az archiválások gondozása, több típusú átiratok készítése és ellenőrzése. Forrás: költségvetés.

Tananyagfejlesztés

- *INNET*: a partnerek által kidolgozott nemzetközi tananyagok a hazai igényekhez alakítása. A felső- és közoktatásban használható korszerű anyag tesztelése és továbbfejlesztése. Forrás: Forrás: költségvetés, FP7-284415.

Magyar társadalomtudományi referencia adatbázis (MATRICA) létrehozása

- MTA támogatással befejeződik a magyar bölcsészet- és társadalomtudományi folyóiratok hivatkozási adatbázisának kiépítése, az egyetemi könyvtárakkal való együttműködés keretében. Forrás: MTA pályázat